

Tapaninpäivä (Toinen joulupäivä)

Stefanos, ensimmäinen marttyyri

Jouluaika rakentuu Herran Jeesuksen syntymän ympärille. Aikaisempina vuosisatoina joulua vietettiin neljä päivää; niistä kaksi on jäljellä nykyisessä kalenterissamme. Jouluilon vielä täyttäessä sydämet Tapanin eli Stefanoksen muistopäivä tuo silmiemme eteen ensimmäisen veritodistajan kuoleman. Kolmas joulupäivä on jo varhain omistettu apostoli Johannekselle. Hänen evankeliuminsa alku julistaa joulun suurta salaisuutta: Sana tuli lihaksi. Neljäntenä joulupäivänä muistellaan Herodeksen lastenmurhan uhreja ja Joosefin, Marian ja Jeesus-lapsen pakoa Egyptiin. Siksi sitä kutsutaan viattomien lasten päiväksi. Tapaninpäivän tavoin tämäkin päivä muistuttaa, että uskoon kuuluu myös valmius kuolla sen puolesta.

Jeremia ennustaa Jerusalemin joutuvan Nebukadnessarin, Babylonian kuninkaan (605-562 e.Kr.) käsiin. Egyptin kanssa liittoutumista ja kansallista itsenäisyyttä ajavat haluavat surmata profeetan kansan taistelutahdon murentamisesta. Hänellä ei ole muuta neuvoa kuin turvautua Jumalaan, joka on hänelle väkevä sankari. Jeremia tunnustaa, että jopa hänen ystävänsä vaanivat hänen henkeään. Hänen profeetatoverinsa Uria haetaan Egyptistä asti ja surmataan kuningas Jojakimin (608-598 e.Kr.) toimesta. Jeremialla on kuitenkin vaikutusvaltainen suojelija, Ahikam Safanin poika, joka ei anna profeettaa kiihtyneen kansan käsiin (Jer. 20:1-13; 26:20-24).

Pari sataa vuotta ennen Jeremiaa asettuu profeetta Sagarja päättäväisesti vastustamaan Juudan kuninkaan Joasin (n. 836-797 e.Kr.) suosimaa pakanallisten jumalien palvontaa. Jumalan Hengen valtaamana hän sanoo kaiken kansan kuullen: ”Miksi rikotte Herran käskyjä vastaan? Se tuottaa teille onnettomuuden. Koska olette hylänneet Herran, hänkin hylkää teidät” (2. Aik. 24:20). Väkijoukko kivitti hänet kuoliaaksi temppelin esipihalla.

Stefanos, täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä - kuten Luukas kertoo (Ap.t. 6:5) - on valittu kuuden muun toverinsa kanssa alkuseurakunnan kreikkaa puhuvan osan avustajaksi, palvelijaksi eli diakoniksi. Hän tekee suuria ihmeitä ja tunnustekoja sekä julistaa voimallisesti evankeliumia. Väärien todistajien kiihottama kansanjoukko käy häneen käsiksi ja vie hänet Suuren neuvoston eteen. Siellä häntä syytetään siitä, että hän on sanonut Herran Jeesuksen hajottavan temppelin ja muuttavan Mooseksen antaman lain.

Stefanos pitää pitkän puheen, jonka lopuksi hän ilmoittaa, että Korkein ei asu ihmiskäsin tehdyissä rakennuksissa. Suuren neuvoston jäsenet ovat korviltaan paka-noita, jotka aina vastustavat Pyhää Henkeä ja ovat

valmiita Vanhan liiton isiensä tavalla surmaamaan profeetat. Stefanoksen peloton julistus saattaa neuvoston jäsenet pakahtumaan raivosta, he tukkivat korvansa, ryntäävät yhtenä miehenä hänen kimppuunsa, raa- haavat kaupungin ulkopuolelle ja kivittävät hänet siellä kuoliaaksi. Stefanos näkee taivaat avoinna ja Ihmisen Pojan seisomassa Jumalan oikealla puolella. Kun neuvokset kivittävät Stefanosta, hän rukoilee: ”Herra Jeesus, ota vastaan minun henkeni.” Hän vaipuu polvilleen ja huutaa kovalla äänellä: ”Herra, älä vaadi heitä tilille tästä synnistä!” Sen sanottuaan hän nukkuu pois.

Raamatunluku:

Ps. 119:41-48

Jer. 20:7-11, Ap.t. 6:8,11-15, 7:51-60, Matt. 10:16-22

Muita tekstejä: Jer. 15:15-20, Luuk. 12:8-12, Matt. 23:34-38 /

2. Piet. 4:12-19, 2. Tim. 2:3-9, Matt. 10:32-33,37-39, Luuk. 12:49-53

Virsirukous:

Ne jotka täällä uskossa tunnusti Herraa Kristusta, luopuivat tiestä maailman hyljäten vallan kunnian. He valtakuntaa tulevaa tahtoivat täällä odottaa.

Suo, Jeesus, kanssa pyhien myös meidän kiittää riemuiten,
tunnustaa täällä sinua ja kilvoitella uskossa.
Kunnia olkoon iäinen Jumalan kolmiyhteisen.
Virsi 141: 1,5